

Jaarplan 2021

Inhoudsopgave	Pagina
1. Inleiding	3
2. Omgevingsanalyse	4
Vraag naar individuele ondersteuning	4
Collectieve oplossingen	4
Buurten en wijken	5
Ondersteunen vrijwillige inzet (verenigingen, stichtingen, inwoners- initiatieven)	5
Samenwerking met partners in het sociaal domein	5
Algemeen	6
3. Welzijn Teylingen in een notendop	6
4. Aandachtsgebieden voor 2021	7
A. (Meer) collectieve oplossingen naast individuele ondersteuning	8
B. Stimuleren en ondersteunen van vrijwillige inzet wijk	9
C. Werken vanuit de wijk	9
D. Verdiepen en bestendigen van de samenwerking met partners	10
E. Doorontwikkeling van de sturingscyclus in de relatie met de gemeente	10

Inleiding

Op het moment dat we dit kader van het jaarplan 2021 schrijven is het coronavirus uitgegroeid tot een pandemie. Niemand kan voorspellen hoe lang deze crisis gaat duren en welke gevolgen dat voor de samenleving zal gaan hebben. We leven in april 2020, bij het opstellen van dit jaarplan, in een intelligente Lockdown en de 1.5 meter samenleving wordt het nieuwe normaal. Collectieve activiteiten en ontmoetingen kunnen voorlopig niet doorgaan door de maatregelen van de overheid. Fysiek

contact met kwetsbare groepen moet minimaal zijn. Het inrichten van de 1,5 meter samenleving betekent ook dat veel diensten en activiteiten aangepast moeten worden. De prioriteiten, diensten en activiteiten van Welzijn Teylingen zullen in 2021 hierdoor zeker beïnvloed worden, maar onduidelijk is nog hoe. Het plan dat nu voor u ligt zal in december, op basis van de actualiteit, verder worden geconcretiseerd. We hopen dan ook een beeld te hebben van de effecten voor de lange termijn in het "na-corona" tijdperk.

De coronacrisis raakt iedereen in meer of mindere mate. Mensen in kwetsbare situaties worden hard getroffen, fysieke sociale contacten worden gereduceerd tot het minimum, mantelzorgers raken eerder overbelast en financiële problemen en werkloosheid dreigen toe te nemen.

We zien gevolgen in alle zes dimensies van Positieve Gezondheid : lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en dagelijks functioneren. Meer mensen hebben hulp nodig bij het dagelijks leven terwijl de hulp/zorg soms juist noodgedwongen wordt verminderd. Gevoelens van zingeving/nuttig zijn worden angesproken voor wie hulp kan geven, maar staan onder druk voor wie afhankelijk en kwetsbaar is. Ook spelen gevoelens van onzekerheid voor iedereen en eens te meer voor mensen die structuur en controle nodig hebben. Het gebrek aan (fysieke) ontmoeting kan het gevoel van eenzaamheid vergroten. De Koning benoemde dit in zijn toespraak in maart 2020 als het Eenzaamheidsvirus.

We zien ook kansen en mooie ontwikkelingen. Deze crisis lijkt veel in beweging te brengen in buurten en we zien nieuwe burgerinitiatieven ontstaan. Organisaties zoeken elkaar op en er ontstaan nieuwe samenwerkingsvormen. Er wordt gezocht naar alternatieven en vernieuwing in het aanbod.

We merken ook dat we al veel mensen in kwetsbare situaties in beeld hebben. Via deze warme contacten kunnen wij in deze crisistijd inwoners outreachend benaderen en zo in een vroeg stadium bereikbaar zijn voor hulpvragen. Ook de contacten met zorg- en maatschappelijke organisaties kunnen, vice versa, worden benut om op tijd contact te hebben met de kwetsbare inwoner.

1. Omgevingsanalyse

Hieronder vindt u een overzicht van de huidige ontwikkelingen die we signaleren. Met de kennis van nu en op basis van onze ervaring in het welzijnswerk, zien wij een aantal mogelijke effecten en ontwikkelingen voor 2021. In hoofdstuk 4, geven we aan hoe deze effecten onze dienstverlening zullen beïnvloeden.

Vraag naar individuele ondersteuning

- Het risico op overbelasting van mantelzorgers neemt nu nog meer toe door de beperkte inzetbaarheid van een steunnetwerk en van respijtzorg, zoals het wegvallen van dagbesteding (zie de Zorgladder van Mantelzorg.nl). Mantelzorgers vinden het vaak al lastig om hun grenzen te bewaken en hulp te vragen, maar zullen in deze crisistijd daardoor nog vaker over hun grenzen gaan. Als de crisis voorbij is kan het terug gaan naar de dagbesteding met name voor mensen met dementie problematisch worden, omdat zij opnieuw moeten wennen. We verwachten dat de druk op verpleeghuizen vanwege versnelde opname zal gaan toenemen.
- Respijtzorg, onder andere aan huis, is mogelijk een alternatief. De regeling Ondersteuning Mantelzorgers blijft hiervoor een belangrijk instrument.
- Voor mantelzorgers is een individueel (advies)gesprek en een luisterend oor vaak het eerste contact met Welzijn Teylingen. Steeds meer mantelzorgers weten Welzijn Teylingen te vinden. In de coronacrisis is Welzijn Teylingen nog meer zichtbaar geworden en we verwachten daardoor ook meer aanmeldingen van mantelzorgers.
- Een deel van de inwoners krijgt in deze crisis te maken met traumatiserend verlies van dierbaren. Anderen zullen de psychische naweëën ondervinden van de angst en onzekerheid door de coronacrisis. Er zal aandacht moeten zijn voor ondersteuning in rouw en het weer oppakken van het gewone leven. Niet iedereen heeft immers evenveel veerkracht.
- We constateren al enkele jaren een stijgende vraag naar individuele ondersteuning door een toename van het aantal kwetsbare inwoners (o.a. door dubbele vergrijzing, meer mensen met een psychiatrische achtergrond in thuisituaties en meer nieuwkomers). De crisis maakt mensen extra kwetsbaar, daardoor verwachten we al in 2020 meer aanvragen en nieuwe contacten. Mogelijk veroorzaakt de crisis ook extra ondersteuningsvraag van mensen met financiële problematiek.
- In 2020 is het Meedenkersnetwerk van start gegaan. Wij verwachten dat ook daardoor meer vraag naar ondersteuning zal ontstaan.

Collectieve oplossingen

- Allerlei burger- en ondernemersinitiatieven die nu ontstaan kunnen de basis zijn voor nieuwe vormen van collectieve oplossingen na de crisis. We vinden het belangrijk om te zorgen, wanneer relevant, voor borging van deze ontwikkelingen.
- Digitale vaardigheden en toegang tot digitale middelen blijken een belangrijk hulpmiddel in het sociaal contact en in het kunnen blijven functioneren als er

geen fysieke ontmoeting mogelijk is. Duidelijk wordt dat bepaalde groepen achterblijven in vaardigheden en mogelijkheden (ouderen, mensen zonder computer, laaggeletterden). Het vergroten van de digitale vaardigheden en beschikbaarheid van middelen verdient aandacht. Samenwerking met verschillende organisaties kan worden voortgezet en uitgebreid.

Buurten en wijken

- De Buurtontmoetingspunten, de Buurtkamers en Meer Bewegen voor Ouderen blijken niet alleen plaatsen van ontmoeting te zijn maar ook een basis voor onderlinge opvang, contact en aandacht. Dit zijn waardevolle activiteiten om uit te bouwen.
- Meer dan ooit wordt duidelijk dat we er als samenleving voor elkaar kunnen zijn. Er gebeurt in de coronacrisis veel op buurtniveau. Buurtbewoners blijken in de huidige crisis tot veel hulp bereid te zijn voor kwetsbare burens. De vraag is in hoeverre deze inzet behouden kan blijven. Leidt de crisis tot een blijvend bewustzijn dat het belangrijk is die onderlinge hulp te bieden en naar elkaar om te kijken? Wat is ervoor nodig om de saamhorigheid en samenredzaamheid te behouden, ook als de urgentie na de crisis minder is en iedereen het weer even druk heeft als voorheen?
- Het gebrek aan fysiek sociaal contact zal mogelijk leiden tot een grotere waardering en behoefte aan sociale ontmoeting in levende lijve.

Ondersteunen vrijwillige inzet (verenigingen, stichtingen, inwonersinitiatieven)

- Vrijwillige inzet is een enorme kracht in de sociale binding van inwoners. Verenigingen en stichtingen doen hier veel aan en hebben ook andere belangrijke functies in Teylingen: sport en bewegen, cultuur, natuurbehoud, belangenbehartiging, educatie etc. Ook verenigingen hebben het moeilijk nu alle activiteiten zijn gestopt en een deel van deze organisaties zal moeite hebben een doorstart te maken. Financiën kunnen de bottleneck blijken, maar ook boeien en binden van vrijwilligers zal opnieuw een uitdaging worden.
- Sommige organisaties hebben zich juist versterkt door nieuwe initiatieven. Die initiatieven verdienen het om te blijven bestaan.
- Een deel van de verenigingen/stichtingen zoekt de samenwerking om elkaar te versterken, terwijl een deel van de verenigingen en stichtingen nog op zichzelf gericht blijkt. Voor versterking van de organisaties, juist in moeilijke omstandigheden, is het van belang deze samenwerking op te zoeken en binnen die samenwerking ondersteuning te bieden.

Samenwerking met partners in het sociaal domein

- Sinds 2019 zijn we de samenwerking met allerlei partners aan het uitbreiden en intensiveren. Dit proces werpt zijn vruchten af in de crisistijd: we kunnen elkaar snel vinden. Het opbouwen van netwerken krijgt een versnelling en blijkt belangrijk voor signalering en totstandkoming van nieuwe initiatieven

(bijvoorbeeld de samenwerking met Marente rondom beeldscherm-communicatie).

- Samenwerking op basis van Positieve Gezondheid blijkt heel vruchtbaar voor de waardering van het welzijnswerk, wat de mogelijkheden om tijdig in te springen vergroot.
- Samenwerking betekent ook overleg. We hebben in de afgelopen jaren gezien dat dat in een kleine organisatie als de onze relatief veel tijd kost. Denk aan de processen rondom integrale toegang, meedenkersnetwerk en de privacyleertuin.

Algemeen

- Communicatie is een belangrijk onderdeel van ons werk om inwoners vroegtijdig en preventief te kunnen bereiken. Duidelijk is geworden dat de communicatie met en via de netwerkpartners een effectieve manier is om meer mensen te bereiken. Daarnaast zijn we ons er nog meer van bewust geworden dat, naast papier, digitale communicatie een heel belangrijk medium is. We maken ons zorgen over het voortbestaan van de lokale kranten; wegvallen zou schadelijk zijn voor het bereik van een aantal kwetsbare groepen.
- De trends die wij zien zullen een groot beroep doen op de welzijnsorganisatie en andere partners in het sociaal domein. We hebben elkaar meer dan ooit nodig om met ieders deskundigheid, middelen en netwerk de signalen tijdig te zien en oplossingen te bieden.

2. Welzijn Teylingen in een notendop

<p>MISSIE</p> <p>WT draagt bij aan het welzijn(behoud) en zelf-regie van inwoners van Teylingen. De 6 pijlers van Positieve Gezondheid zijn daarbij uitgangspunt, met name de pijlers: meedoen, kwaliteit van leven en zingeving.</p>	<p>DOELGROEPEN</p> <p>Volwassen inwoners die...</p> <ul style="list-style-type: none"> • In sociaal isolement raken • (Overbelaste) mantelzorgers zijn • Langer thuis wonen • Zich vrijwillig (willen) inzetten
<p>RESULTAATGEBIEDEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sociaal isolement voorkomen • Onderlinge betrokkenheid stimuleren • Overbelasting van mantelzorgers voorkomen • Ouderen ondersteunen om langer zelfstandig thuis te wonen • Vrijwillige inzet stimuleren en waarderen. 	<p>DIENSTEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individuele ondersteuning (Meedenker) • Activerende gesprekken • Vraaggericht faciliteren en organiseren van collectieve oplossingen • Faciliteren ontstaan en instandhouding buurtlocaties • Partner in de integrale toegang • Uitvoeren van een aantal gemeentelijke regelingen • Stimuleren en ondersteunen vrijwillige inzet

3. Aandachtsgebieden voor 2021

In 2021 bouwen we voort op de 5 aandachtsgebieden die we in het jaarplan voor 2020 hebben gedefinieerd. Deze gebieden met bijbehorende diensten en activiteiten blijven relevant in/na deze crisis. De huidige situatie heeft invloed op het individu, het collectief en de verbinding binnen wijken/buurtten. Hoewel de impact van de crisis nog niet duidelijk is, zal deze zeker ook invloed hebben op alle onderdelen van onze dienstverlening.

Hieronder de 5 aandachtsgebieden die we in 2020 hebben gedefinieerd:

- A. (Meer) collectieve oplossingen naast individuele ondersteuning
- B. Stimuleren en ondersteunen van vrijwillige inzet
- C. Werken vanuit de wijk
- D. Verdiepen en bestendigen van de samenwerking met partners
- E. Doorontwikkeling van de sturingscyclus

We werken aan twee parallelle processen: voor de ontwikkeling van onze dienstverlening:

Hieronder geven we een korte beschrijving van de verwachte ontwikkeling in onze dienstverlening per aandachtsgebied, waarvan een deel bestaande, te continueren dienstverlening betreft en een deel innovatie op basis van de trends die wij verwachten o.a. door de coronacrisis.

In het activiteitenplan (zie bijlage) geven we een indicatie van de beoogde activiteiten en diensten en daarbij behorende effecten.

A. (Meer) collectieve oplossingen naast individuele ondersteuning

De professionals van Welzijn Teylingen bieden zowel individuele als collectieve ondersteuning en activering. Samen met vrijwilligers, stagiaires en inwoners dragen we bij aan ontmoeting, participatie, zingeving en ondersteuning bij geldzaken. Collectieve diensten en activiteiten die door Welzijn Teylingen ontwikkeld en geboden worden zijn algemene voorzieningen die voor iedereen binnen de gemeente toegankelijk zijn. Een gedeelte van de maatwerkvoorzieningen (met indicatie) kunnen vervangen worden door deze algemene voorzieningen. Om meer mensen te bereiken en te verbinden is het van groot belang om nieuwe vraaggerichte collectieve oplossingen te blijven ontwikkelen.

Individueel

Zoals beschreven in de omgevingsanalyse verwachten we dat de vraag naar individuele ondersteuning in 2021 groter zal zijn dan in 2020. Dat geldt voor zowel ouderen als mantelzorgers en ook voor mensen in een lastige financiële situatie, in sociaal isolement of met een psychische problematiek.

De individuele ondersteuning wordt geboden zowel vanuit Welzijn Teylingen als vanuit het Sociaal Team en het Meedenkersnetwerk waar adviseurs van Welzijn Teylingen deel van uit maken. Individuele ondersteuning richt zich op:

- Informatieverstrekking
- Activerende gesprekken via bijv. Welzijn op Recept
- Onafhankelijke cliëntondersteuning van mantelzorgers en van inwoners met vragen over (veilig) langer thuis wonen of geldzaken;
- Uitvoering van de Sport- en Cultuurregeling, van het Noodfonds en van regeling Mantelzorg Ondersteuning.

Individuele ondersteuning is een vertrekpunt om samen met inwoners een positieve verandering in hun situatie te kunnen bewerkstelligen. Bij onze gesprekken zullen we steeds meer het spinnenweb van Positieve Gezondheid gebruiken. Het is een goed aanknopingspunt voor ontwikkeling, het versterken van persoonlijke netwerken en het toeleiden naar collectieve voorzieningen.

Na een gesprek kunnen inwoners in contact worden gebracht met een collectieve oplossing of doorverwezen naar bijvoorbeeld de integrale toegang. Soms volgt een oplossing uit een van de (financiële) regelingen.

We blijven voor mantelzorgers inzetten op emotionele en praktische ondersteuning, informatievoorziening en we verzorgen de mantelzorgwaardering. Ook zetten we ons verder in voor geschikte vormen van respijtzorg, waarbij de uitvoering van de regeling Ondersteuning Mantelzorgers een hulpmiddel is. Daarnaast zullen we meer aandacht geven aan informatievoorziening aan netwerkpartners over de impact van mantelzorg en de oproep tot vroegsignalering van overbelasting.

Collectief

Collectieve oplossingen zijn oplossingen die inwoners aan elkaar bieden en/of diensten en activiteiten die in een groep worden aangeboden (algemene voorzieningen). Wij initiëren, faciliteren en borgen deze oplossingen, en waar mogelijk gaan ze zonder onze inbreng of begeleiding verder.

Met collectieve oplossingen is het mogelijk om meer mensen te bereiken. Zo maken we gebruik van de ervaring en mogelijkheden van inwoners om elkaar te ondersteunen en kunnen we meer bewerkstelligen met de middelen die we hebben. Bovendien versterken collectieve oplossingen de sociale verbondenheid: meer mensen raken bij elkaar betrokken.

Versterking van de zelfredzaamheid en weerbaarheid van mensen blijven aandachtspunten. In 2021 willen we dialoogtafels en/of Levensverhalen meer inzetten voor dit doel en verkennen hoe we de weerbaarheid van mantelzorgers kunnen vergroten.

B. Stimuleren en ondersteunen van vrijwillige inzet

2021 is het Nationaal jaar van vrijwillige inzet (NOV). Dat jaar willen we gebruiken om vrijwilligerswerk op de kaart te zetten en verenigingen/stichtingen te ondersteunen bij het vinden, boeien en binden van vrijwilligers. We zullen het vrijwilligerswerk extra promoten met aandacht voor nieuwe groepen van vrijwilligers en nieuwe motto's. Maar ook organisaties stimuleren te vernieuwen in het binden en boeien van vrijwilligers. Met tools zoals een vernieuwde vacaturebank ,de vrijwilligersacademie en workshops of andere deskundigheidsbevordering.

We zullen onze contacten met organisaties intensiveren, de onderlinge samenwerking bevorderen en waar nodig faciliteren met advies en deskundigheidsbevordering. Daarbij werken we samen met de wijkregisseur, HLT De Uitdaging en het Jacoba van Beierenfonds,

De waardering van vrijwillige inzet is in 2020 vernieuwd en blijft een belangrijke activiteit.

De inzet van de Sport- en Cultuurregeling kan nu ook voor verenigingen belangrijker worden om leden te behouden.

C. Werken vanuit de wijk

We zullen verbinding blijven zoeken met actieve burgers en de initiatieven die succes hebben tijdens de crisis en deze zo nodig ondersteunen naar borging. Daarnaast is duidelijk geworden wat de meerwaarde is van onze ontmoetingsactiviteiten in de buurt. Zij zijn niet alleen relevant voor de gezelligheid, maar ook doordat mensen elkaar onderling kunnen ondersteunen. Er zal dus worden doorgegaan met het versterken van Buurtontmoetingspunten.

We zullen ook specifiek voor mantelzorg mantelzorgondersteuning in de buurt blijven stimuleren.

We zullen in de wijk nauw samenwerken met het Sociaal team / Integrale Toegang.

D. Verdiepen en bestendigen van de samenwerking met partners

Samenwerking met partners wordt vormgegeven in o.a. de Integrale Toegang, het Meedenkersnetwerk, het LeerWijkCentrum, het Zorgpact en de Stuurgroep Positieve Gezondheid.

In 2021 richten we ons op de verdieping van de samenwerking om samen projecten voor dienstverlening te ontwikkelen, kennis te vergoten over elkaar en over de welzijnssituatie in Teylingen (cijfers). We gaan ook verder met het doorontwikkelen van het LeerwijkCentrum. We maken daarbij gebruik van de ervaringen en de nieuwe contacten die in de coronacrisis zijn opgedaan.

De rol van adviseurs in de integrale toegang zal met name gaan om de inbreng van specifieke welzijnsexpertise en -oplossingen in casussen, het samenwerken met de andere partijen in het sociaal domein en outreachend werken. De prioriteit van Welzijn Teylingen is het ontwikkelen van collectief aanbod rondom de integrale toegang.

E. Doorontwikkeling van de sturingscyclus in de relatie met de gemeente

De sturingscyclus met de gemeente is in ontwikkeling. We maken afspraken met de gemeente aan welke gewenste maatschappelijke effecten we op welke wijze een bijdrage leveren, waarbij de gemeente de kaders bepaalt.

Een resultaat is een verandering die door ons programma is opgetreden. Het is meetbaar en afgebakend in de tijd (SMART) hoewel het even kan duren voordat het effect bepaald kan worden.